

ročník I.

pátek 19. listopadu 2021

Podzim v Rovensku

Milý čtenáři!

Očkování, očkování, očkování.

K snídani, k obědu k večeři.

Vláda přesvědčuje, vyhrožuje, vydírá, straší.

A diví se, že jí lidé neposlouchají a nevěří.

A já hledím na naši vládu a divím se, že jí vůbec ještě někdo něco věří.

Vždyť stát je organizované násilí, stát je posvěcená lež.

Ledva jsem byl před 54 lety přivítán mezi občánky, začli mi lhát.

Lhali mi na škole, lhali mi potom. A protože mě donutili tuhle hru s nimi hrát, začal jsem je nenávidět.

Pak jsme zazvonili klíčema (mnohdy od cizích bytů), nadechli jsme se a za pár let to začlo nanovo, lži, lži, lži. Vždyť se podívejte na ty dva gumáky, já jim nevěřím ani ty jejich tituly inženýrů.

Nevěřím státu, jeho oudům a jeho přísluhovačům.

Nemůže se mně nikdo divit.

Tečka. *f.*

*** Stavební část ČOV Turnov je u konce.** Na počátku listopadu proběhl na vyhnívací nádrži symbolický stavební krok – umístění vrchlíku na betonový skelet nové vyhnívací nádrže. V ní se produkuje z kalů při tepelném působení přebytečný plyn, který je použit pro vytápění ČOV a výrobu elektřiny na kogenerační jednotce. Tím skončila jedna z posledních stavebních aktivit při rekonstrukci ČOV. Zbývá zasypat dva výkopy, obložit jednu stěnu proti znečištění kalovou sušinou, po odzkoušení nepropustnosti betonů na vyhnívací nádrži instalovat zateplený fasádní systém a uklidit rozsáhlé staveniště. Dvouletá rekonstrukce ČOV Turnov je aktuálně největší investicí za veřejné prostředky (100 milionů) na Turnovsku a největší akcí VHS Turnov.

/ Milan Hejduk, VHS Turnov, *Turnovsko v akci*

*** V roce 2018 zahájilo Muzeum Českého ráje práce na projektu *Restaurování historických artefaktů kulturního dědictví Muzea Českého ráje v Turnově***, jehož hlavním cílem je zachovat, ochránit a přispět k rozvoji potenciálu kulturního dědictví Muzea Českého ráje.

Kompletním restaurováním prošel jeden ze zásadních exponátů z historické části sbírky muzea – původní divadelní opona, která se nad jevištěm turnovského divadla nacházela zřejmě v jeho úplných počátcích od roku 1874.

„Naše muzea mají jako jeden ze svých hlavních úkolů uchovávat sbírkové předměty pro budoucí generace. A právě restaurování je u mnoha takových předmětů tím krokem, který je může zachránit. Opona turnovského divadla má navíc velkou symboliku pro místní,“ uvedla Květa Vinklátová z Kraje.

Opona, jejíž rozměry činí 7,5 x 4,8 metru, její autor není jasný, ani rok vzniku. V minulosti se uvažovalo o autorství Michala Bělohávkova, nyní se zdá, že by jejím tvůrcem mohl být Josef Macourek – pražský malíř dekorací a krajinář, který pracoval kolem poloviny 19. století pro řadu ochotnických souborů. Pokud by tomu tak bylo, patřila by turnovská opona zřejmě k jeho posledním dílům, neboť zemřel 31. srpna 1874 – v roce, kdy se turnovského divadlo otevíralo.

„Význam opony nespočívá pouze v tom, že jí vidávali návštěvníci turnovského divadla v poslední čtvrtině 19. století, ale i v tom, co je na ní zachyceno. Jedná se totiž o čtvrtý nejstarší dochovaný celkový pohled na město.

Vzhledem k tomu, že máme ve sbírkách obdobný pohled na město, jehož autorem je jistě Michal Bělohávek a který je datován k 26. září 1857, jsme schopni vysledovat i určitý rozvoj města. Vidíme, že některé domy se v rozmezí necelých patnácti let významně rozrostly, objevily se první komíny turnovských továren, na Koňském trhu již fungovala pila a podobně,“ řekl David Marek, historik turnovského muzea.

Restaurování opony měl na starost akademický malíř Jiří Látal se svým týmem. Svou prozatímní restaurátorskou dílnu měl na půdě mlýna Sýrovec nedaleko Vysokého Mýta. Tam byl dostatek prostoru, kde bylo možné rozměrné dílo celé rozebrat a pracovat na něm.

„Původní uložení opony, vzhledem k jejím rozměrům, nebylo šťastné, a proto se musel restaurátor nejprve vyrovnat s řadou záhybů a přehybů, které současně poničily i malbu opony. Kresba se poté stala čitelnější a dostala také zřetelnější obrysy. Poté přišla na řadu dubláž neboli nažehlení na nové plátno stejné struktury a gramáže jako originál a následné vypnutí na nový konstrukčně vyhovující vypínací rám, kde byla opona v defektech tmelena a retušována. Na závěr byla z důvodu ochrany přelakována. Použití materiálů vycházelo z materiálových zkoušek v průběhu prací a zohledňovalo materiály, které prokazují stálost a šetrnost k originálnímu dílu,“ popsál historik David Marek.

kulturní centrum turnov

**19.
11.**

19:00
HOD.

KC
STŘELNICE
KAVÁRNA KUS

MATĚJ ČEJCHAN
DAVID ELIS
TOMAS J HOLY

ACOUSTIC
VSTUPNÉ DOBROVOLNÉ

**TURN-OFF
ROCK NIGHT**

VYSTOUPÍ

AnarchiA // Remedy
ROCK METAL TURNOV ROCK BEČÍN

Enola Gay // No Talent
ROCK METAL HL BOLESLAV ROCK ML. BOLESLAV

20. 11. TURNOV - KC

START 19:00 // VSTUPNÉ 150 Kč

KULTURNÍ CENTRUM TURNOV a D-klub uvádějí

ONDŘEJ VETCHÝ

úterý 23. listopadu 2021 – Městské divadlo Turnov – 19.00 hodin

Pohovka

Modereje MILAN SCHEJBAL

Nyní zbývají již jen zásahy, které budou provedeny těsně přes prezentaci opony. Vystavena má být v předsálí, které má vzniknout v rámci přístavby turnovského městského divadla. Pokud by vše šlo alespoň trochu podle plánů, mohli by se návštěvníci pohledem na nově restaurovanou oponu potěšit zhruba během tří až čtyř let.

/ Jan Mikulička, Liberecký kraj

**** A v mém mejlů se objevil příspěvek přímo z Turnova. Tož:***

Vždycky mě pobaví, když v místním tisku, na veřejné desce MÚ Turnov nebo na panelu u pramene *Boží voda* čtu úřední pojednání o tom, jak voda z pramene, který tu funguje už od roku 1882 není pitná. Dlouhá léta se o jeho provoz a čistotu staral vysloužilý prvorepublikový policista pan Bursa, v mládí, zejména v letech 1954 až 62 jsme k němu v obdobích sucha pravidelně chodili s dětmi pro vodu, to když vodovodní kohoutky v našich domovech jen syčely unikajícím vzduchem. Protože stále nedaleko bydlíme, chodili jsme pro vodu ze studánky i při cestách do nedalekého lesa, jelikož byla vždycky i v nejparnějším létě ledově studená a hlavně dobrá. Po celou dobu dětství našich dcer jsme ji používali místo vody kojenecké, a káva z ní uvařená, měla nádhernou pěnu a hlavně nezaměnitelnou chuť.

V době, kdy se o její kvalitu začala starat turnovská radnice, se u pramene občas objevila cedulka o tom, že voda není pitná. Zajímal jsem se o přesný důvod, proč tomu tak je. Odborníky na zmíněné radnici mi bylo vysvětleno, že je to převážně zvýšeným podílem kolagenních (hnilobných) bakterií, které sice máme všichni v těle, protože umožňují naše trávení a veškeré hnití v přírodě, avšak od určitého množství jsou pro nás nežádoucí. V klidu jsem proto odešel z radnice přímo k prameni, do sklenice se sirupem si dolil oblíbenou pramenitou vodu, což dělám dodnes, a to už po sedmdesát let. Zatím jsem si nevšiml, že bych já, nebo někdo z mé bývalé rodiny onemocněl, nebo dokonce shnil...

/ Otakar Grund, Turnov

turnovsko

MALÝ ROHOZEC – Pivovar Rohozec přichystal pro konec roku dvě limitované novinky. Pivo limitované edice *Unger 18°*, které je uvařeno na počest zakladatele pivovaru Ferdinanda Ungra. Pivo *Unger 18°* je vařené na tři rmuty, charakterizuje ho tmavě zlatavá barva, plná a silná chuť, voltáž je 8,2 %. Spojení Pivovaru Rohozec s regionální palírnou *Dlabka* pak dalo vzniknout také historicky první sudově zralé pивní pálenice z Rohozce. K její výrobě bylo vybráno nejocenoňovanější rohozecké pivo „světlá 13°“. (Turnovsko v akci)

TATOBITY – Hvězdná setkání – Martin Zounar
26/ 11 19:00, Kulturní dům Tatobity

MALÁ SKÁLA –

Rota Nazdar z.s a Obecní úřad v Malé Skále,
zve širokou veřejnost
k pietní vzpomínce na

Armádního generála
ALOISE LIŠKU

C.B.E., D.S.O

Každoroční vzpomínka se uskuteční v sobotu 20.11.2021
ve 14 hodin v Záborčí u Malé Skály,
před pamětním obeliskem u rodného domu čp.332

SVIJANY –

ADVENTNÍ KONCERT HONZY VANČURY SE SKUPINOU PLAVCI

28/11 17:00 – 18:30

Koncert následuje hned po rozsvěcení vánočního stromu na nádvoří zámku.

SYCHROV / LIBEREC – Přednáška *Sychrovský zámek a park kastelánskýma očima* ředitele ÚPS na Sychrově Miloše Kadlece se uskuteční **1. prosince v 17 hodin** v Krajské vědecké knihovně v Liberci.

rovensko p/t

* Tak už se ke mně dostala informace, jak je to s uzávěrou z budované okružní křižovatky ve Ktové Na Pyrámu ve směru na Rovensko. Provoz na I/35 Turnov – Jičín zůstává s dopravním omezením zachován. Do Rovenska se dostanete z Radvánovic přes Štěpánovice a z Újezda p/T přes **Semínovu Lhotu**. Uzávěra odbočky od Ktové na Rovensko je plánována do 18. prosince.

* **Na železniční trati 041** v úseku Rovensko p/T – Turnov bude ve dnech **27. 11. od 7:30 do 29. 11. do 18:00** nepřetržitá výluka. Všechny vlaky budou pod dobu výluky v úseku Rovensko p/T – Turnov a opačně nahrazeny náhradní autobusovou dopravou.

lomnice n/p

* **Kulturní a informační středisko** zve na Společenský podvečer s hudbou manželů Fajtových, který se koná v náhradním termínu **v úterý 23. listopadu** od 17 hodin ve velkém sále lomnického zámku. Více informací o prodeji vstupenek na www.zamek.kislomnice.cz.

* **KIS a Obecní úřad Nová Ves nad Popelkou** vás zvou na zahájení výstavy dobových pohlednic *Po stopách hospůdek na Lomnicku*, která se koná **v sobotu 20. listopadu** od 15 hodin v zasedací síni Obecního úřadu Nová Ves nad Popelkou. Výstava je otevřena do 31. ledna.

semily

* **Vestibul Jitřenky** bude **3. prosince mezi 8. a 17. hodinou** zase patřit vyřazeným knihám, které hledají nový domov. Za symbolickou cenu můžete pořídit dárek pro své blízké – od leporel až po encyklopedie.

* Zapomenutý rodák V. V. Novák

Nejcennější sbírkou semilského muzea je sbírka výtvarného umění. Vznikala od roku 1960 především díky darům samotných autorů, kteří v prostorách semilského muzea a od roku 1992 v přístavbě Pojizerské galerie vystavovali. Dar do muzejních sbírek byl určitou slušností a poděkováním za uspořádanou výstavu. Přesto v nich až do letošního roku nebylo žádným obrazem zastoupeno dílo semilského rodáka, akademického malíře Václava Vojtěcha Nováka (1901–1969).

Až v roce 2021 se podařilo zakoupit reprezentativní obraz *Česká krajina*. Jedná se o olej na plátně poměrně velkého formátu (včetně rámu 150 x 75 cm).

Kdo byl jeho autor, zapomenutý semilský rodák?

Václav Vojtěch Novák byl synem berního inspektora Karla Nováka a vnukem uznávaného ředitele semilského kůru varhaníka Františka Vedrala. V letech

1919 – 1926 studoval na pražské akademii u profesorů Pirnera, Bukovace a Nechleby. Rád maloval v okolí pražských Hlubočep, v Šárce, řada jeho motivů pochází z Krkonoš, Orlických hor a především později z Jižních Čech. Maloval většinou krajiny, ale i zátiší a portréty. Od roku 1927 byl členem *Umělecké*

besedy a později členem *Skupiny 58*. Pokud je mi známo, v Semilech mu nikdy nebyla uspořádána samostatná výstava. Zřejmě proto, že si autor samotný někdy kolem roku 1939 oblíbil Jižní Čechy, kam se následně i přestěhoval, se na něj v Semilech zapomnělo.

Vzpomněl si na něj jen semilský kronikář Rudolf Hlava v roce 1966 svým drobným článkem u příležitosti autorových 65. narozenin.

Zatímco v muzeu města Jindřichův Hradec, kde v roce 1969 zemřel, mají ve sbírkách několik desítek jeho obrazů, v semilském nebyl ani

jeden. Že byl V. V. Novák významným malířem, dokládá i fakt, že jeden z obrazů nazvaný *Černoška* z roku 1926 zakoupila v roce 1964 do sbírek Národní galerie. Kromě monumentálního obrazu *Česká krajina* se nám do semilských sbírek podařilo získat ještě drobnější malbu loděk v přístavu, rané dílko malované kolem roku 1935 zřejmě na jedné z cest do zahraničí. Již v mládí maloval se Lvem

Šimákem v Paříži, pak cestoval po Belgii, Anglii, Itálii, Jugoslávii a v 50. letech maloval i v Koreji a SSSR.

V. V. Novák byl také autorem uvítacího plakátu k osvobození

Semil Rudou armádou v roce 1945. Letos si připomínáme sto dvacet let od jeho narození.

Jelikož je sběratelsky vyhledávaným autorem, dlouho nám jeho díla unikala. Až nedávno se podařilo vydražit galerijní kus, který bude ozdobou sbírek. Po restaurování rámu jej při nějaké příležitosti i vystavíme a konečně tak doplníme mezeru a dluh, který jsme k tomuto autorovi po desetiletí měli. V jednání s muzeem v Jindřichově Hradci je i společná výstava jeho děl v Semilech.

/ Miroslav Šnaiberk, ředitel *Muzea a Pojizerské galerie*

semilsko

BENEŠOV u SEMIL –

VYSOKÉ n/J –

DIVADELNÍ SPOLEK
Krakonoš
VYSOKÉ NAD JIZEROU

Divadelní spolek Krakonoš
a Vlastivědné muzeum
ve Vysokém nad Jizerou
zvou všechny
své příznivce na

DIVADELNÍ NOC

v pátek
19. listopadu 2021

Program

17.00 *galerie muzea*
Setkání s Krakonošem a to nejen těmi dřevěnými

17.30 – 21.00 *kancelář muzea*
Nad současnými i staršími kronikami města Vysokého s kronikářkou Zuzanou Kučerovou

18.00 *malý sál divadla*
Loutkové divadlo - Dvě Cecilky (Milena a Barbora Noskovy z Roprechtic) s předivkem poudělký

18.00 - 22.00 *půdílka divadla*
bazárček zajímavosti

18.30 - 20.00 *půda divadla*
poodhalení tajemství za doprovodu Zdeny Hrykové

19.15 *velký sál*
Martin Hnyk a kolegové - Jak se zkouší divadlo aneb...

19.45 *velký sál*
technické kumšty předvedou technici divadla Krakonoš

20.30 *malý sál*
poslech rozhlasové hry za přítomnosti autora Petra Pýchý - nositele Českého Iva
– beseda s autorem nejen o hře, ale také o filmu podle jeho scénáře i všelkem jiném, co život nese

železnobrodsko

Advent na Kittelovsku

27. 11. 2021

Advent začíná aneb adventní okénka se skleněnými betlémy v Kittelově domě. Začínáme v 15 hodin a po setmění slavnostní rozsvícení oken - hudba, občerstvení, svařák.

28. 11. 2021 až 2. 2. 2022

Výstava skleněných betlémů za okny Kittelova domu

7. 12. 2021 až 10. 12. 2021

Každý den 15 až 19 hodin – přičítatná dobročinná kavárna v Kittelově domě, vždy od 16.30 hodin živá hudba nebo zajímavé povídky.
Přijďte nasát vánoční atmosféru u šálku dobré kávy, svařáku nebo horkého jablka se skořicí. K zakousnutí bude domácí koláč či buchta.

Nahlédneme dnes do dvou dopisů Františka Kavána. Obrázejí Kavánův život, bohatý, složitý a někdy naplněný i tvrdými okamžiky. Dopis profesoru Aloisi Černému z doby kolem roku 1925 nepotřebuje komentář:

„Slovutný pane inspektore! Měl jsem toho dávno strach, že na ty zimy neráčíte zapomenouti, neboť nemohl by si nikdo představit, že by se 24 za tak dlouhou dobu lapiti nedalo, co bych Vám vřele rád namaloval, jak za tu trpělivost ráčíte zasluhovati opravdu, ale všecko marno to z čeho mně je zle celý čas by Vás nemohlo uspokojiti – co bych si vůbec mohl mysliti kdy! Jaké má býti vím – ve Vitanově se jich pár konečně udělalo, ale to byla pravá hračka – třeba mrazy přes -20° . Nyní však dokonce se obrátilo – tak že všude (i v Praze a Pardubicích) krásného sněhu bylo a tady nic a před tím o to horší než dole, že tu více drží ty černé strakatinky pode mhou nebo černou oblohou (vždyť asi 3 dny slunečné byly v první půlce na strakatě a ve druhé modré oblohy na hole!). Ani nedokážu ovšem případně vylíčiti, ale hlavní, že se střídalo jako ve filmu, větší (55×66 asi) jsem jen začínal a nechával ležet, nikdy nic stejného nepřišlo a když jsem chtěl nedbat, bylo jako začínat nové – totiž zcela přemalovávat. Tak jsem zkazil asi 10 menších – 40×52 , nejvíc na lepence, jelikož se může nejpronikavěji impregnovati (kaseino-olejová vápenná emulze nejradš), protože teče po tom voda i po paletě, po štětcích rukou obličejí a ve vodě člověk stojí chce-li vůbec dělat sníh (v chumelici – jak přestane, je brzy černo nebo aspoň strakato).

A hnáty
rheumatické,
když jen o ně
zavadí, vyletěl
by z kůže. Ale
bylo by potřeba
obrázky ještě
menší, jako
jsem dělával,
aby se něco
lépe chytilo
(jenže nejsou
už takové oči)
a podle nich
aspoň větší
malovat mám,
však tmavý –
zvláště v zimě –
barec a žádný
atelier, ale hlav-
ní a hlavně: ty
vítanovské mrazy

Večer v příprašku, OG Liberec

a sluníčka. Budou zas, je třeba tento rok špatný poslední: jen dočkám-li se (udělal bych třeba jinak ještě) – pročež na mne jen neračte čekati a sebrati, kde

co takového shledáte od jiných malířů! Ty menší jsou podmračné černé atd. jsem poslal nahonem p. Ing. Myslivečkovi asi před 3 týdny, a to proto, že by mně málem byly zařvaly, a já možná s nimi – kdyby se bylo jen trochu zvětřilo a nezůstala – dokonce 2 dny vzácná tady tišina. Vyhořel zámecký mlýn nedaleko nás – přes jeden barák – se starou střechou šindelovou, který již chytal o 2 hodině v noci. Na mne zatřískali až později, spal jsem jako dřevo, nemohl dlouho usnout (jak před nebezpečím se děje) – měli všichni co dělat se sebou, oheň byl ohromný (a mám chatrnější srdce!) a v jakém stavu jsem pak hodinu byl, i sestra má ubohou hlavu, nebyl bych zachránil vůbec nic ani za dlouho (ani jsem se nemohl obléci tak, abych v mrazu se nepřistudil – vrátila se mně chřipka, právě odbytá). Nebyl jsem takto překvapen poprvé, už jsme též prožili, ale hrdinněji. Nyní však nevyplatilo se moc tak, někteří mají zle s hlavou a srdcem požár mlejna – s moukou a obilím, ještě uprostřed starých dřevěných baráků je děsná věc. Štěstí obrovské – shořel právě jen mlejn a nějaké ty kůlničky, ploty, dříví atd. Elektriku máme ovšem taky pryč. Za výstřižek i dopis nejlaskavější díky uctivé vzdávám. Chtěl jsem ovšem do Prahy jistě /na/ ruské věci, vždy mě bláznily, ale se chřipkou (i před tím požárem) nerad žertuji, najednou skočí na játra, ledviny atd.

Studie od Císařského mlýna, OG Liberec

Mnichovský zábor pohraničí včetně rodné Víchovské Lhoty umělec nesl nesmírně bolestně a tragické události mu přinesly těžký nervový otřes. Doporučený dopis nese razítko Dolní Kalná, 4. X. 1938 a je adresován „Paní

Marii Boháčové, choti advokáta atd. Lázně Bělohrad u slovatné Paní Mašinové, spisovatelky“

„Vysoce vážená milostivá Paní! 25 Vracím s vřelými díky dopis Pana JUDra Aloise Rechziegela, advokáta a obhájce Praha III, Mostecká 16, a prosím za odpuštění, že píši sám, žena právě odjíždí do Prahy a mám vyříditi její uctivé srdečné díky zatím. My jsme před tím ultimatem vyrazili pro jistotu nejprve do Libuně s nejnntnějším nákladem a pak ještě do Sázavy, kde jsme byli týden a teď zas po etapách obráceně za strašlivě těžkého shánění benzínu. Zůstali bychom v Dolní Kalné, ale „běženecký“ – račte odpustiti to blbé slovo naivné – náklad máme dále připraven. Bude-li hranice moc blízko, nechtělo by se nám tu být. Zatím s opětnými uctivými díky a vřelým přáním, aby Vás Bůh v těchto časech opatroval, ruku libá nejuctivěji vždy oddaný Fr. Kaván“

Vybral a v nezbytné míře upravil Jan Luštinec (Zpravodaj města Jilemnice)

vrchlabí

20

Václav Havel AUDIENCE

/Divadlo na Tahu/

„Audience byla inspirována mým pobytem v pivovare a poprvé se v ní objevila postava spisovatele Vaňka. Napsal jsem ji rychle, za pár dní, a původně byla myšlena hlavně pro pobavení přátel, kterým jsem ji chtěl při letním setkání na Hrádečku přečíst. I tato hra – k mému překvapení – měla velký ohlas a časem doslova zpopulárněla...“ *Václav Havel.*

Režie: Andrej Krob Karel Beseda / sládek, Radek Bár / Vaněk

KD Střelnice – velký sál, 19:00

Vstupné: 200 Kč, studenti a senioři 100 Kč.

KC Střelnice

RACE ACROSS AMERICA PŘEDNÁŠKA A FILM

st 24. 11. 2021

18:30

PŘEDNÁŠKA + FILM

Film a přednáška o Race Across America

Dan Polman zvládl v červnu 2019 bezmála 5000 km dlouhý závod Race Across America vedoucí napříč USA ze západního pobřeží (Kalifornie) k východnímu pobřeží (Maryland) za 10 dní, 19 hodin a 49 minut. Stal se třetím Čechem v 38leté historii závodu, který jej dokončil. Petr Novák (Beehouse.cz) zaznamenal celý příběh (od na čtyři kusy zlomené klíční kosti ani ne dva měsíce před startem, přes samotný RAAM, až po uvítání týmu na zaplněném náměstí v Nové Pace). „Ten příběh je opravdu nářez a Němenovi se ho dle reakcí publika podařilo přenést na plátno,“ dodává k filmu Danda Polman.

TOMÁŠ SÝKORA TRIO

po 29. 11. 2021

19:30

KONCERT

Meloun pro Hradiště podpoří vznik spojnice s Vostrovem, obnovu kašny a in-line dráhu

Je dobojováno. Hlasování v rámci prvního ročníku participativního rozpočtu města skončilo a vítězné návrhy byly oznámeny. V pilotním ročníku se největší podpory ze strany veřejnosti dočkala spojnice mezi městem a areálem Vostrova, obnova kašny pod zámeckou zdí a jejího okolí a podpořeno bude také vytvoření in-line dráhy v areálu dopravního hřiště.

Jednoznačně nejpopulárnějším návrhem letošního ročníku je projekt Tomáše Majdlocha *Pěšky na Vostrov*, jehož cílem je vytvoření bezpečné spojnice mezi městem a open air areálem Vostrov, kam se místní dosud vždy museli dopravovat po silnici. Návrh získal 414 kladných hlasů a bylo pro něj 59 procent hlasujících. Podél Budovcovy ulice by měla vzniknout pěšina, náklady na její výstavbu jsou odhadovány na 400 tisíc korun.

Druhé místo ve výsledku patří návrhu Karla Maděry s názvem *Klášná-kašna* za 300 tisíc korun. Návrh poukazuje na neutěšený stav kašny pod zámeckou zdí a potřebu upravit prostor kolem ní. Podporu mu vyslovilo 251 hlasujících. Trojici nápadů, které příští rok čeká realizace, uzavírá návrh Martina Bígla *In-line v Hradišti*. Nápad za 140 tisíc korun získal 204 pozitivních hlasů a jeho předmětem je vybudování in-line dráhy s mobiliářem v areálu obnoveného dopravního hřiště.

In-line dráha se celkově umístila až na čtvrté příčce za návrhem *Rozkvetlý a bezpečný park*, jenž podala Marie Kučerová. Ten se dočkal 226 pozitivních hlasů. Vzhledem k vyšším nákladům (540 tisíc korun) však projekt aktuálně zelenou dostat nemohl. „Vedení města má přesto zájem stav parku řešit.

Budeme hledat cesty, jak se na údržbu parku u *Domova Modrý kámen* více zaměřit v rámci údržby zeleně,“ dodal místostarosta Jan Mareš.

Pilotního ročníku participativního rozpočtu města se zúčastnilo 697 hlasujících, což lze jednoznačně označit za úspěch. Město by proto rádo tento počin v budoucnu zopakovalo.

/ Martin Weiss, Kamelot

Na konci listopadu letošního roku vychází historicky zcela první celobarevná publikace o Bakovsku s názvem *Bakov nad Jizerou – rozcestí středního Pojizeří*. Publikace vás na 224 barevných stranách přehlednou a moderní formou seznámí se všemi reáliemi Bakova a okolí: jeho historií, kulturou, přírodou, osobnostmi a mnoha dalšími zajímavostmi. Text doplňuje přes 450 aktuálních i unikátních historických fotografií.

Kniha je navíc vybavena speciální „virtuální“ nadstavbou v podobě videí a interaktivních map, které budete moci aktivovat prostřednictvím chytrých telefonů a tabletů.

Náročný knižní projekt, jehož autorem je Vojtěch Dvořák, vznikl intenzivně

přes dva roky a jeho hlavním partnerem je město Bakov nad Jizerou. Slavnostní křest a zahájení prodeje se uskuteční **v neděli 28. listopadu** od 14.30. Knihu si budete moci zakoupit přímo na této akci, poté na pokladně městského úřadu, v městské knihovně a v papírnictví u paní Folwarczné u železniční zastávky. Kdo je zdaleka, může si ji také objednat přímo u nakladatele (Dvořák Systems).

/ Petr Novák, Mnichovohradištsko.cz

jičín

Práce na projektové dokumentaci na rekonstrukci Masarykova divadla se chýlí ke konci. Společnost *MEPRO* připravuje projektovou dokumentaci na rekonstrukci budovy Masarykova divadla a sokolovny. Rada města schválila dodatek ke smlouvě o dílo, který posouvá termín odevzdání dokumentace pro provedení stavby a dokumentace pro rekonstrukci interiérů do 31. prosince 2021.

Nutno říct, že velká část dokumentace už je hotova. Společnost *MEPRO* v první etapě zhotovila studii, která představila budoucí podobu i vnitřní uspořádání budovy. Po zapracování připomínek veřejnosti, města Jičína a členů TJ Sokol Jičín pokračovala architektonická kancelář *MEPRO* přípravou projektové dokumentace pro územní rozhodnutí a pro stavební povolení. I tato etapa byla úspěšně dokončena. Následovala právě příprava dokumentace pro provedení stavby a pro rekonstrukci interiérů.

Při vydávání stavebního povolení však došlo k průtahům, na kterých projektant nenese vinu. Po dokončení těchto dokumentací bude ještě zbývat jedna etapa – autorský dozor, ten však bude prováděn až během stavebních prací. Samotná rekonstrukce bude zařazena do rozpočtu města dle finančních možností.

Část objektu je ve vlastnictví města Jičína, část patří TJ Sokol Jičín. Smlouvu o převodu vlastnictví podepsali zástupci města a sokolové v polovině roku 2016 po náročných jednáních. Město Jičín získalo do vlastnictví přední část objektu, tj. zejména Masarykovo divadlo za cenu 18,5 milionu Kč, již stanovil znalecký posudek. Zadní trakt, tj. zejména sokolovna, zůstal ve vlastnictví TJ Sokol Jičín. Úhrada byla rozdělena do osmi splátek, přičemž poslední bude v roce 2023. Převod se uskutečnil z důvodu, že celá budova nutně potřebuje rekonstrukci, na kterou sokolská jednota nemá finanční prostředky. Krátce po převodu vlastnictví začaly přípravy na vypsání veřejné zakázky na zpracovatele projektové dokumentace.

/ Jan Jireš, mluvčí města

KRAUSBERRY – přesunuto na 10/12, teda uvidíme...

26/11 VYPSANÁ FIXA

20. 11. (sobota), 16 hodin
Eurocentrum
**POSVÍCENÍ
V MODRÉM 2021**
Bluegrassový festival.
Vystoupí Professional
Deformation, Milkeaters,
Sunny Side, Modrotisk,
Nová sekce a Blackjack

 **EUROCENTRUM
Jablonec nad Nisou**

20. 11. POSVÍCENÍ V MODRÉM 2021
Vystoupí Professional Deformation, Milkeaters, Sunny Side, Modrotisk, Nová sekce a Blackjack.

30. 11. ASONANCE
Koncert folkové skupiny

**9. 12. ROSE MELODY
& AMEDEUS KVARTET: VÁNOČNÍ KONCERT**

15.–18. 12. VÁNOČNÍ SLAVNOSTI

18. 12. KRUCPŮSK: 30 KRUCILET

*** Pozdravy z minulosti: malebné roubenky uprostřed drsných Jizerek**

Jizerské hory. Drsný kraj plný půvabných roubených stavení, rozházených od údolí vysoko do strání až po okraje horských lesů. Připomínají těžký život lidí, kteří tu dříve žili a nacházeli obživu v nepříliš úrodném kraji. Staré roubené domy nenávratně mizí a s nimi i jejich duše vepsaná do zbrzděných trámů, prohnutých krovů a ošlapaných zápraží. Stále se ale ještě dá těšit z těch, které zbývají, zastavit se u nich a pokusit se jim porozumět.

„Mnoho těchto roubených chalup zachránili již hluboko v předrevolučních dobách chalupáři. Cena, za kterou bylo možné takovou chalupu v první polovině minulého století pořídít, představovala několik tisíc korun. Z dnešního pohledu je to až úsměvné. Řada jich zanikla, ale právě chalupáři to velmi často byli, kdo těm zachráněným vdechl nový život,“ uvedla Květa Vinklátová, náměstkyně libereckého hejtmana.

Roubené horské chalupy jsou typické pro jižní a východní svahy Jizerských hor. Obce tu vznikaly v drsných horských podmínkách postupně od 14. století, ale k největšímu rozmachu došlo za třicetileté války, kdy toto území získal jako generál Valdštejnových vojsk hrabě Mikuláš Desfours a jeho rod postupně během 17. století kolonizoval dosud neosídlenou část Jizerských hor.

Starých chaloupek se stále ještě nalézají v každé obci alespoň několik, nejvíce se jich zachovalo v Pekle v Josefově Dole, Karlově, Horním Maxově, Horních Lučanech, Mariánské Hoře, Polubném, Příchovicích, Rejdicích a Pasekách nad Jizerou. Opravdovým klenotem je Jizerka, vesnická památková rezervace v samém srdci hor pod vznosným Bukovcem.

Nejstarší dřevěné chalupy v Jizerských horách mohou být staré až tři sta let. Lidé si je tehdy stavěli sami, bez architektů a stavebních firem. Při stavbě vycházeli z toho, co znali, i ze snahy přizpůsobit svůj domov tvrdým horským podmínkám. Domy mají tři hlavní části: první je roubená místnost, ve které bylo nejvíce tepla a kde se bydlelo. Druhou je kamenná sň s černou kuchyní a poslední kamenné hospodářské prostory pro hospodářská zvířata. Téměř tisíc let takto vypadal vzor pro všechny, kteří si vlastníma rukama stavěli domov. Někdy se podle místní situace chalupa prodloužila ještě o dřevěnou stodolu. V horách žili chudí lidé. Svě domy museli budovat tak, aby dokázaly odolat dlouhé zimě, při které domy na několik měsíců zapadaly sněhem. Na jaře i na podzim se z nebe valí prudké deště a fičí silné větry. Na některých místech padá v zimě teplota ke třiceti stupňům pod nulou. Sníh se drží až šest měsíců a domy občas zapadaly až po okna prvního patra. Jak v takových podmínkách přežít? Lidé z hor stavěli své domovy jednoduše a účelně. Pro balkónky a složitosti nebylo místo, prudkým větrům nejlépe odolávaly domy s co nejjednodušším tvarem. Nikoho tehdy nenapadlo stavět ploché střechy, na kterých by se sníh hromadil a nesjížděl dolů. Vchod zpřístupňovala široká rampa zápraží, vikýřem ve střeše se házelo seno do podkroví. Přesto i tehdy usilovali lidé o víc: zdobili okna, skládali štíty, vyřezávali detaily, aby jejich domy byly nejenom účelné, ale i krásné. Z původních dřevěných chalup Jizerských hor tak je možno číst nejenom touhu po přežití, ale i po krásném domově, na který by jeho majitelé mohli být hrdí.

/ Jan Mikulička, Liberecký kraj

KOŘENOV – Po desítkách let spojí českou Jizerku a polské Orle zase kloudný most. V úterý pomohl vrtulník osadit tři jeho ocelové části přímo na místo, letěl z 1,5 kilometru vzdáleného parkoviště na Jizerce a usadil je na připravené pilíře,

kde most dělníci zkompletovali. Výstavba mostu na Jizerce přišla na 6,5 milionu korun, třemi miliony korun na tuto bohubíou stavbu přispěl Liberecký kraj.

Nový železobetonový mostu v katastru Kořenova propojí síť pěších stezek a v zimě dvě lyžařské magistrály v Čechách a v Polsku.

Českou Jizerku a polské Orle spojoval do loňska dřevěný mostek z roku 2005, který obec musela dát zbourat. Předtím spojoval osadu Jizerka s Orle most z roku 1901. Od druhé světové války byl ale hraniční přechod zavřený a na konci 70. let minulého století byl most stržen.

liberecký kraj

Liberecký kraj potřebuje zrekonstruovat dva mosty – jeden překlenuje silniční tah z Liberce do Prahy a druhý komunikaci a železniční trať, které vedou skrz obec Svijany.

Na dálnici tak podle něj budou dopravní omezení, po dobu rekonstrukce mostu bude doprava pod ním svedena zřejmě jen do jednoho pruhu v každém směru. Podle původních plánů měly už na podzim začít první práce, jako je očištění konstrukce. Vzhledem k tomu, že soutěž musel kraj zopakovat, počítá se zahájením těchto prací až v únoru příštího roku. Kvůli růstu cen stavebních materiálů a prací bude také zakázka dražší. Kraj počítal s cenou kolem 93 milionů korun včetně daně, teď je maximální cena nastavena na 106 milionů. Informaci přinesl server *Genus*.

*** Nová obytná čtvrť s 1120 byty by měla v budoucnu vzniknout na místě bývalé Textilany v Liberci.** Jde o investici zhruba za čtyři miliardy korun. Zatím jde ale jen o plány na papíře. Podle primátora Zámečnicka by v nové čtvrti mohlo bydlet zhruba 2700 lidí.

Areál bývalé Textilany patří od roku 2018 investiční společnosti *Middle Europe Investments (MEI)*. Nevyužívaný je už 20 let. Textilní továrna se v devítihektarovém areálu nacházela zhruba dvě století, dnes její historii připomíná pouze budova bývalé tkalcovny vlny Blaupunkt v jihozápadním cípu u Klicperovy ulice. Ostatní budovy jsou zbourané, připomněl server *Genus*.

za humny

ZAJÍMAVOSTI Z MUZEA MLADOBOLESLAVSKA

Psí známky

Ve sbírkách mladoboleslavského muzea lze nalézt opravdu všechno možné, co nějak přibližuje minulost města. A do kategorie drobných zajímavostí spadá i malý soubor tzv. psích známek z Mladé Boleslavi z doby kolem poloviny minulého století.

Historie psích známek je překvapivě dlouhá, ta snad nejstarší dochovaná pochází z německého Rostocku z roku 1759. V Čechách se první takovéto známky začaly objevovat v 60. a v 70. letech 19. století a zanedlouho se rozšířily do všech měst.

Evidence psů byla a stále je spojena s vybíráním poplatků za jejich držení. Každý příjem obecní pokladny byl vždy vítaný a tak byli zdaňováni domácí pejskové i pracovní psi, kteří pracovali třeba jako tažná zvířata. Příslušná známka zavěšená na obojku symbolizovala zaplacení poplatku nebo správněji daně za psa. Vedle těchto evidenčních známek se v prvních desetiletích minulého století vydávaly tzv. kontumační známky, které značily, že pes prošel veterinární prohlídkou a nemá vzteklinu.

Známky vyráběly menší kovodělné dílny z mosazi, mědi, z různých slitin, později i z hliníku. Protože se známky kolem otvoru často prodíraly, a tak i ztrácely, ve 30. letech výrobci zavedli drobné vylepšení. Do očka známky byly vkládány drobné ocelové nýtky,

které prakticky zamezily jejich ztrátám. Také tvary známek byly různorodé – ovály, kosočtverce, zvonečky, kruhy a další. To nebylo samoúčelné, každým rokem se v daném městě změnil tvar a případně i materiál známky a městští strážníci tak na první pohled poznali, zda pes má na obojku aktuální, právě platnou známku. Výtvarné řešení psích známek bývalo jednoduché – na jedné straně vyobrazení psa, ať již celého, nebo jen psí hlavy, na druhé straně pak bylo jméno příslušného města a letopočet. Zároveň bylo na známce i vyhrazeno volné místo, kam příslušný úředník vyrazil pořadové číslo evidovaného psa. Za dobu existence evidenčních známek jen v Čechách vzniklo do konce 20. století snad až 200 tisíc jejich variant.

/ Pavel Sosnovec, Muzeum Mladoboleslavska, *Boleslavan*

pozdní sběr

TURNOV – Turnovská firma testuje výrobu zubních náhrad 3D tiskem.

Zubní protéza nesedí a problém je i kousnutí do obyčejného jablka. Problém by mohly vyřešit přesnější náhrady vytištěné na 3D tiskárně. Zkušební výrobu takto rozjeli odborníci z centra pro výrobu dentálních náhrad z Turnova.

„Přesnost výroby je pro funkčnost náhrad zcela zásadní. Ukazuje se, že využitím na setiny milimetru přesného 3D tisku dosahujeme u celkových snímatelných náhrad lepších výsledků než klasická ruční výroba protézy v zubní laboratoři,“ říká ředitel firmy *Microdent LAB* Ondřej Kosnar. Podle něj jsou použité materiály pro výrobu zubních vhodné, objevily se před dvěma lety.

Vedle 3D tisku zubních protéz se v Turnově vyrábí korunky, skelety, kořenové nástavby a další dentální výrobky přesným frézováním na číslicově řízených CNC strojích. „Původně čistě strojírenské postupy přinesly do odvětví dentálního průmyslu možnost výroby i z materiálů, které nelze ručně zpracovávat v zubních laboratořích,“ dodává Kosnar.

Turnovské výrobní centrum tak českým a slovenským zubním laboratořím denně dodává stovky zubních náhrad. V přepočtu na jednotlivé zuby se jedná o sedm set až tisíc zubů denně. Ty se vyrábí buď ze slitiny chromu a kobaltu nebo z titanu, případně také moderních keramických materiálů a plastů.

Výjimkou nejsou ani kombinace těchto materiálů. Zirkonoxidová keramika je tvrdá téměř jako diamant, náhrady tak splňují stále vyšší požadavky na odolnost. Důležitá je i schopnost organismu pacienta použité materiály tolerovat.

Zavedení moderních technologií do výroby zubních náhrad ale není jediná změna. Dalším, zásadním, krokem bude podle Kosnara digitalizace dentální praxe vybavením zubních ordinací ústními skenery. Těmi budou zubaři rovnou zhotovovat digitální otisky ústní dutiny pacientů. „Naskenovaný digitální obraz jejich úst se odešle po internetu do laboratoře, kde jej hned využijí k modelaci zubní náhrady,“ dodává Kosnar. Pacient se tak vyhne nepříjemnému otiskování silikonem a náhradu bude mít rychleji.

/ Jan Štoll, Náš REGION

TURNOV – Sběrka potravin se koná ve vybraných obchodních řetězcích v sobotu 20. listopadu 8. a 18. hodinou.

Co nakoupit? Nejlépe trvanlivé potraviny a drogistické zboží – konzervy, dětskou výživu, polévky, trvanlivé mléko, olej, rýži a luštěniny, těstoviny nebo základní a dětskou drogerii. Vybrané potraviny budou převezeny do nejbližší potravinové banky, kde se roztrídí, zkontrolují a připraví pro odběratelské neziskové organizace. Pak už se potraviny dostávají ke konečným klientům. Často jde o matky samoživitelky, osamělé seniory nebo rodiny v nouzi.

LIBEREC – Přestavba nevyužívaného Liebiegova paláce v Liberci na komunitní centrum bude asi o čtvrtinu dražší, než radnice předpokládala. Městu 150 let stará budova patří. Výsledná cena přesáhne 261 milionů korun, nárůst chce město zaplatit převážně z evropské dotace. Požádalo o přidělení vyšší částky z Integrovaného regionálního operačního programu (IROP).

DESNÁ, POTOČNÁ – Riedlova hrobka se obnovuje i díky dotaci 150 tisíc z kraje. Kraj letos přispěl na obnovu památek více než deseti miliony korun. Jednou z památek, které se dočkaly podpory, je Riedlova hrobka v Desné. Z krajského dotačního fondu poputuje na restaurování poloviny jejího presbytáře 150 tisíc korun. Hrobka patřila podnikateli Josefu Riedlovi, majiteli desenské sklářské hutě. Byly do ní postupně uloženy i ostatky několika dalších příslušníků početné rodiny Riedlů.

Hrobku vybudoval v letech 1889 až 1890 liberecký stavitel Adolf Burger. Podle přání Wilhelma Riedla byla postavena v té době ve velice oblíbeném novogotickém slohu. Na žulový základ a ochoz dal vystavět kapli. Krátké kované prvky ochozu i barevná okna byla vyrobena ve firemních provozovnách. Věžička byla

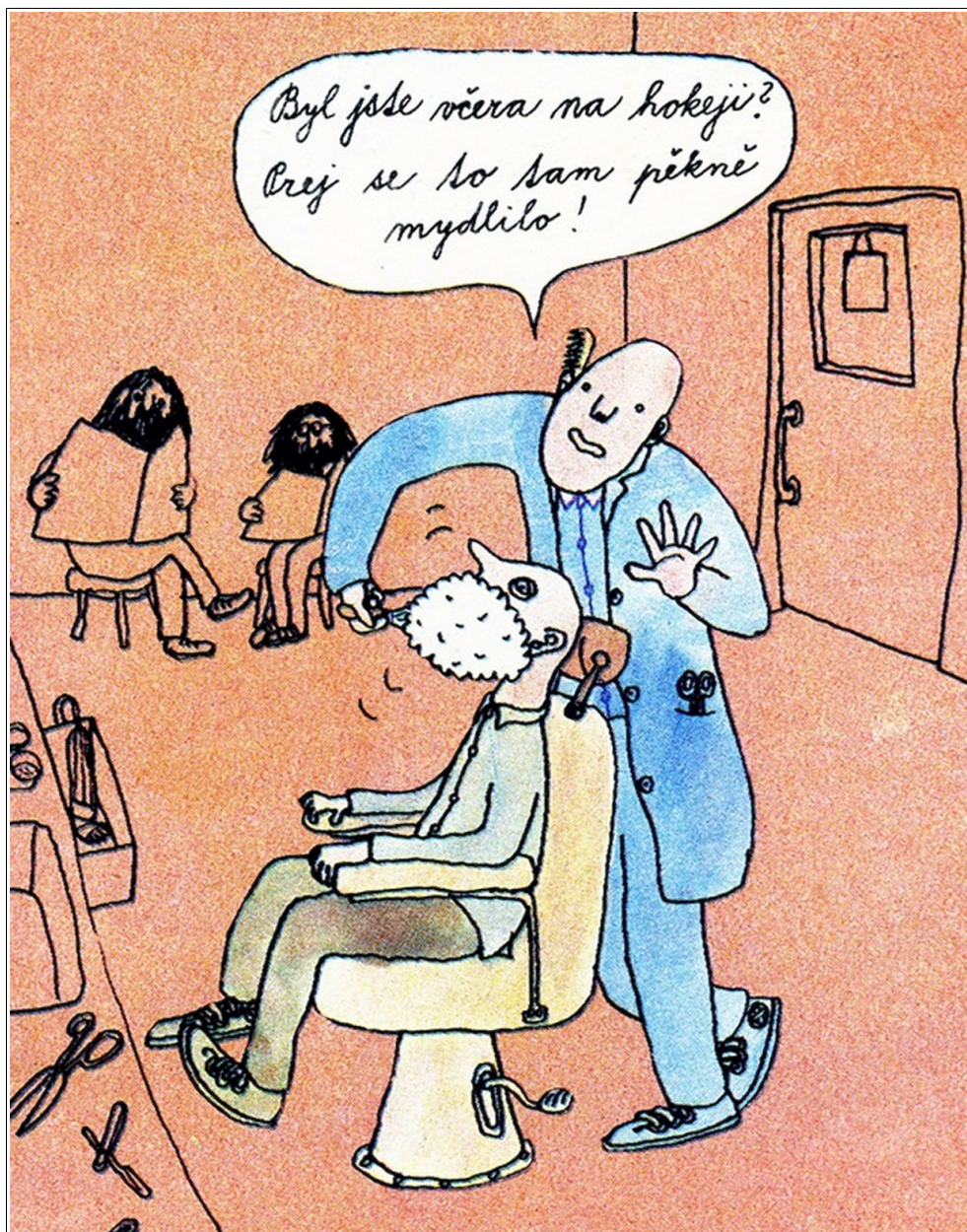
vybavena zvonem, který byl v roce 1917 odevzdán pro válečné účely. Stavba byla dokončena v roce 1890, ale kvůli sporům mezi místními farnostmi byla vysvěcena až počátkem roku 1894. Jako první byl do ní slavnostně pohřben Josef Riedel starší, zvaný také Sklářský král.

Po vystěhování Riedlovy rodiny v roce 1945 se o hrobku nikdo nestaral, ostatky členů rodiny byly převezeny a uloženy do rodinné hrobky na hřbitově v Horním Polubném. Nyní je hrobka v péči města a po ukončení rekonstrukce by v ní měla být galerie.

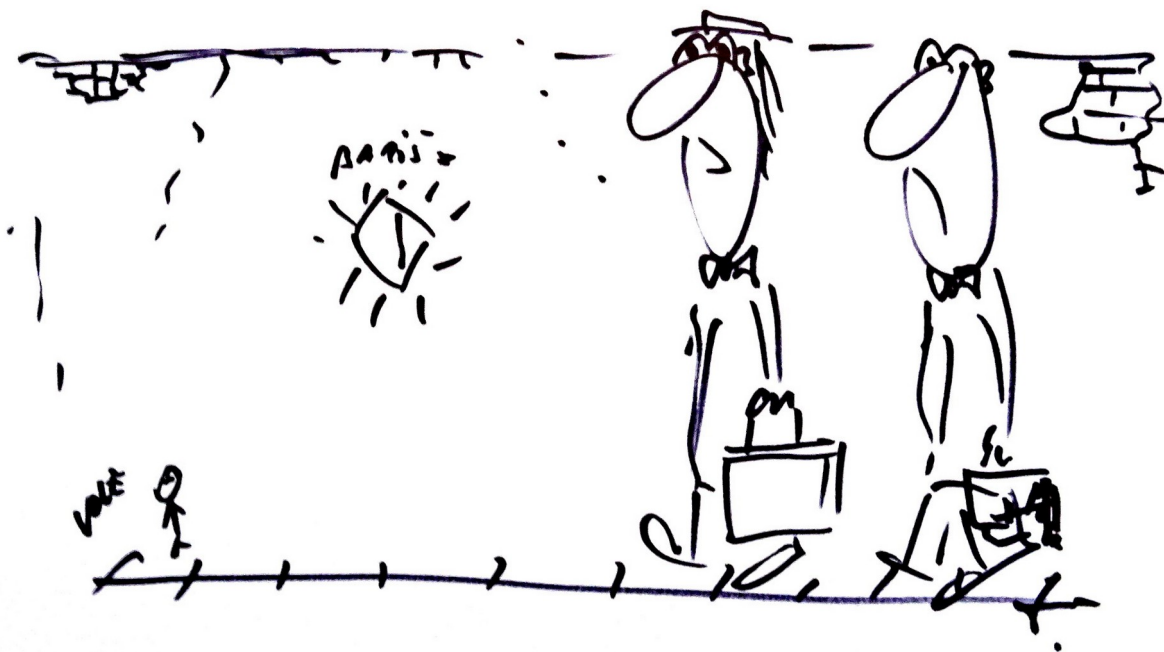
Hrobka stojí na návrší na rozhraní Potočné a Dolního Polubného, odkud se i po smrti mohl Josef Riedel dívat na své sklárny a vilu. Hrobka je přístupná po neznačené cestě z údolí Černé Desné.

/ Jan Mikulička, Liberecký kraj

hrdý okýnko

NELHAL, PŘEDSEDA!
LIDI MU PÍŠOU!

Fefík

trosečník – kulturně společenský e-zin * vydavatel a redaktor: M. Fefík Podobský
fefik.sorry@seznam.cz * nechcete-li e-zin dostávat, dejte vědět!
všechna čísla naleznete na internetu: *knihovna.jicin.cz/regionalni-zpravodaje*